

EL JUDAISME, UNA RELIGIÓ FETA D'ALIANÇA AMB DÉU

En el judaisme es produeix una circumstància sorprenent si es compara amb altres religions de l'època. El déu d'Israel no s'imposa directament per la força, sinó que fa nombrosos contractes o aliances (en hebreu: *berit*) amb el seu poble. En la mentalitat dels jueus ortodoxos cada desgràcia que ha caigut sobre Israel (la destrucció del temple de Jerusalem, l'exili, els diversos *progroms* [persecucions] i la Shoà), són càstigs de Déu perquè el poble s'ha apartat de l'Aliança.

La primera aliança: La primera aliança no fou entre Déu i Israel, sinó entre Déu i tota la humanitat en la persona de Noè. Tingué lloc en dos temps: primer li anuncià que se salvaria, ell i una parella d'animals de cada espècie, si construïa una Arca (Gènesi, 6, 18). En acabar el diluvi, Déu anuncià a Noè que mai més destruiria la humanitat per un diluvi (Gènesi, 9, 8). El símbol d'aquesta aliança universal és l'arc de Sant Martí.

Les aliances amb Israel: Segons la *Tanakh* [*tanakh* és el mot hebreu per designar la Bíblia], Déu va escollir un poble per fer-lo el seu propi. Però no hi ha aliança amb Déu sense que prèviament hi hagi una prova que mostri que el seu poble està a l'alçada que cal per respondre a les exigències del pacte. Per això, va triar Abraham, Isaac i Jacob (els Patriarques), als quals va donar un seguit d'ordres realment molt estranyes que aquests van obeir sense protestar, mostrant d'aquesta manera que eren dignes de l'aliança a través de la qual Israel esdevenia el poble escollit.

- A Abraham li ordenà abandonar el seu país i marcar en la carn el pacte (a través de la circumcisió).
- A Isaac li demanà acceptar que el seu pare el sacrificués.
- A Jacob el feu lluitar contra un àngel.

D'aquesta manera, el déu d'Israel volia assegurar-se la fidelitat del seu poble, sotmetent -lo a prova. Però fou amb Moisès que Déu va fer l'Aliança dinant-li una Llei i una Terra. Li ordenà alliberar els jueus de l'esclavatge a Egipte i d'abandonar el país on eren esclaus i, segons la tradició, set setmanes més tard, al desert, li atorgà una Llei, el *Decàleg*, gravat en dues tauletes de pedra, l'*escriptura d'Elohim*. Amb tot, el déu d'Israel és exigent i ni tan sols Moisès va poder entrar a la terra d'Israel i va morir veient-la de lluny.

Les tres principals aliances: En la tradició hebrea les principals aliances de Déu amb Israel són tres.

- 1) Aliança amb Abraham: a través de la qual Déu li anuncia la Terra Promesa, el país de Canaan, situat entre Egipte i el riu Èufrates, que la seva descendència rebrà després d'un llarg exili.
- 2) Quan Abraham tenia 99 anys, Déu li va fer també la promesa d'una llarga descendència i li va demanar que circumcidés tots els mascles entre la seva gent.
- 3) Aliança amb Moisès: Set setmanes després de la fugida d'Egipte, Déu es revela a Moisès i li anuncia que el poble d'Israel serà escollit entre totes les

nacions (*Sereu un poble de sacerdots i una nació santa*, diu a *Èxode 19, 5-6*). Aquest és un fet únic en la història de les religions, cap altre poble reivindica una aliança directa amb Déu. La condició és, però, complir amb els Manaments, recollits a les Taules de la Llei, en tots els seus termes.

La nova aliança: El cristianisme es considera a si mateix continuador de l'Aliança de Déu amb Israel, però a través del sacrifici de Jesús a la creu, ara l'Aliança ja no és exclusiva amb el poble d'Israel sinó amb tota la humanitat que assumeix el Crist com a salvador. Evidentment, però, per al judaisme el Messies encara no ha arribat i, per tant, l'única aliança vàlida és la de Moisès.